

AVRUPA'DA YABANI KUŞLARDA AVİAN İNFLUENZA'NIN BELİRLENMESİ, SINIRLI ÇİFTLİK KANATLI HAYVANININ AŞILANMASINA İZİN VERİLMESİ

Bekir ÇELEBİ¹

Yabani kuşlarda yüksek patojen avian influenza, Avrupa Birliği (AB) ülkeleri olan Fransa (H5N1) ve Slovakya'da (H5) saptanmıştır. Aynı virüs; Slovenya, İtalya, Yunanistan, Avusturya, Macaristan, Almanya, Bulgaristan, Romanya ve Türkiye'de de belirlenmiştir. AB ülkelerinde belirlenen enfekte yabani kuş sayısı çok azdır ve bugüne kadar çiftlik kanatlılarına yayıldığına dair bir kanıt yoktur.

Etkilenen AB ülkelerinde, bu kuşların bulunduğu bölgelerde karantina zonları oluşturulmaktadır. Hollanda ve Fransa'da bazı kuş sürülerini aşılama izni verilmiştir. Bu sürülerde, aşılama popülasyonunun izlenmesi ve hareketlerinin kısıtlanması gibi ciddi sürveyans ve kontrol aktiviteleri uygulanmaktadır. Ayrıca, aşılama kuş ürünlerinin ticaretine kısıtlamalar ve sınırlamalar getirilmektedir.

Avian influenza riski olduğuna inanılan Fransa'nın güney bölgesine aşılama izni verilmiştir. Bu bölgede dolaşan kaz ve ördekleri kapalı kümeslerde tutmak kolay değildir ve virüs taşıyan yabani kuşlarla temas riskleri yüksektir. Aşılama kanatlılar, bunların kuluçkalık yumurtaları ve günlük civcivleri hiçbir ülkeye ihraç edilemeyecektir. Aşılama kanatlılarının taze et ve et ürünleri AB ülkelerine satılabilecektir.

Hollanda'da, hobi amaçlı beslenen kuşların ve serbest dolaşan ülkedeki bütün tavukların aşılama izni onaylanmıştır. Aşılama hobi amaçlı beslenen kuşlar, aşılama yapılan başka bir bölgeye nakil edilebilecek, ancak et ve et ürünleri

ticareti yapılamayacaktır. Ticari değeri olan, serbest dolaşan aşılama kanatlılarının ülke içerisindeki hareketleri sınırlandırılacaktır. Aşılama kanatlılarının yumurtalarının, et ve et ürünlerinin AB içinde ticaretine izin verilecektir.

AB, Türkiye'deki salgını kontrol için yardım fonunu onayladı.

Avrupa Komisyonu, Avian İnfluenza için laboratuvar ekipmanlarına, hızlı testlere ve güvenlik ekipmanlarına kaynak olması amacı ile Türkiye'ye 8.35 milyon Euro hibe edilmesini onaylamıştır. Bu, hayvan hastalıkları sürveyansı, tanı testi ve hızlı yanıt kapasitesini geliştirmeye yöneliktir. Türk Veteriner Organizasyonları tarafından yapılması planlanan eğitim ve uygulama çalışmaları komisyon tarafından desteklenecektir.

Asya ve Afrika'da Avian influenza'nın yayılışı

Dünya Hayvan Sağlığı Organizasyonu'na göre, Avian influenza'dan yeni etkilenen Avrupa ülkeleri dışındaki ülkeler; Irak, Nijerya, Azerbaycan, İran, Mısır ve Hindistan'dır. Azerbaycan'da ölen evcil kanatlılarda virüs saptanmıştır. Mısır'da 10 vilayette evcil kanatlılarda salgın teyit edilmiş ve egzotik kuşlarda da ölümler bildirilmiştir. Irak'ta kuşlarda virüsün varlığı bulunmuş ve ardında ülkede ilk insan vakası saptanmıştır. Nijerya ve Hindistan'da ticari büyük çiftliklerde vakalar belirlenmiştir. Bu ülkeler içerisinde insan vakası bildirilen tek ülke Irak'tır.

¹ Yazışma Adresi: Vet.Hek.Bekir ÇELEBİ,Refik Saydam Hıfzıssıhha Merkezi Başkanlığı, Salgın Hastalıklar Araştırma Müdürlüğü, Sıhhiye - Ankara
Tel:+9 0 312 458 21 69 e-posta: vetbekir@yahoo.com

KAYNAK

Eurosurveillance, Vol 11, No 2, 23 February 2006.